

H O T Ă R Ă R E A nr.1-287/2024
cu privire la proiectul Conceptului privind reorganizarea și
optimizarea structurii sistemului Procuraturii

11 septembrie 2024

municipiul Chișinău

Examinând proiectul Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii, audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, demersul Procurorului General, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor opinia instituțională asupra proiectului Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii (în continuare – *proiectul Conceptului*).

Proiectul Conceptului a fost elaborat de Secția politici și management al proiectelor a Procuraturii Generale, ca rezultat al activității grupului de lucru instituțional pentru optimizarea structurii interne, reședințelor și statului de personal al Procuraturii¹ și are drept scop descrierea modului optim de reorganizare a sistemului actual al Procuraturii.

Potrivit autorilor proiectului Conceptului, necesitatea elaborării acestuia este dictată de stringența realizării acțiunilor planificate în documente de politici publice naționale și instituționale, precum sunt:

– Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025² (acțiunile 3.1.2 Reorganizarea sistemului Procuraturii și 3.2.6 Creșterea eficienței managementului instituțional în cadrul procuraturilor);

– Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027³ (Capitolul 23, acțiunile 11,12 și 13);

– Planul de acțiuni al Procuraturii pentru realizarea Programului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025⁴ (acțiunile 2.2.1, 2.2.2, 4.1.1, 4.1.2, 4.2.3);

– Planul de activitate al Procuraturii pentru anul 2024⁵ (acțiunile 7, 12, 15);

– Planul instituțional al Procuraturii pentru implementarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027⁶ (acțiunile 2 și 3).

---

¹ Instituit prin Ordinul Procurorului General nr.83/3 din 02.07.2024

² aprobat prin Legea nr.211/2021

³ aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023

⁴ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.19/28 din 03.02.2021

⁵ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.11/3 din 08.02.2024

⁶ aprobat prin Ordinul Procurorului General nr.41/12 din 11.03.2024

În egală măsură, se menționează că reorganizarea sistemului Procuraturii se regăsește printre acțiunile asumate de Procurorul General în Conceptul personal de management și dezvoltare instituțională a Procuraturii pentru anii 2024-2031 și anume în Obiectivul specific 2.2.2 privind managementul statelor de personal de procurori.⁷

Printre obiectivele scontate de a fi realizate urmare a elaborării și implementării ulterioare a Conceptului se enumeră: dezvoltarea capacităților funcționale ale Procuraturii; eficientizarea capacităților de management a Procuraturii; uniformizarea practicii și a volumului de lucru; îmbunătățirea calității actului de justiție; crearea posibilității specializării procurorilor; sporirea performanței instituționale, asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice și optimizarea cheltuielilor de întreținere a procuraturilor teritoriale.

În contextul demersului formulat, analizând prevederile proiectului Conceptului care constituie obiect al prezentei hotărâri, Consiliul Superior al Procurorilor va expune raționamentele de drept și de fapt, care se circumscriu procedurii de referință.

Din perspectiva cadrului normativ incident speței, notăm că dispozițiile Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură urmează a fi aplicate coroborându-se pe de o parte art.7 alin.(2) cu art.70 alin.(1) lit.i), care determină că numărul de procurori din fiecare procuratură îl stabilește Consiliul Superior al Procurorilor, la propunerea Procurorului General și pe de altă parte art.7 alin.(3) cu art.11 alin.(1) lit.g), care denotă că structura Procuraturii Generale, a procuraturilor specializate și a procuraturilor teritoriale, precum și reședința acestora se stabilesc și se modifică de Procurorul General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor.

Respectiv, ținând cont că documentul analizat reprezintă un proiect de viziune asupra reorganizării sistemului Procuraturii, care eventual poate fi îmbunătățit sub aspect conceptual, urmare a consultărilor publice și transparenței decizionale, ținem să menționăm că pentru respectarea prevederilor legale precitate și asigurarea realizării competențelor instituționale plenipotențiare, acțiunile de reorganizare *in concreto* a sistemului Procuraturii urmează să parcurgă etapele logico-juridice prestabilite de cadrul normativ, cu înaintarea demersurilor în acest sens de către Procurorul General și obținerea deciziei corespunzătoare a organului de autoadministrare a procurorilor.

Este important să consemnăm că procedura exprimării acordului pentru schimbarea structurii Procuraturii și procedura stabilirii numărului de procurori pentru fiecare procuratură țin de competența Consiliului Superior al Procurorilor, atribuții care derivă firesc din rolul de garant al independenței și imparțialității procurorilor, stabilit de art.125¹ din Constituție.

Subliniem raționamentul că toate deciziile administrative, ce au efecte juridice asupra raporturilor de muncă și carierei procurorilor trebuie să corespundă, fără echivoc, celor mai exigente standarde de motivare și să țină cont de garanțiile prevăzute de lege referitoare la exercitarea funcției de procuror, pentru a asigura caracterul imparțial și obiectiv al concluziilor.

Pentru situațiile ce îi vizează pe procurori, această perspectivă de analiză derivă din însăși natura mandatului constituțional de garant al independenței și imparțialității procurorilor. În sensul vizat, Consiliului Superior al Procurorilor îi revine rolul

---

⁷ https://csp.md/sites/default/files/inline-files/Dosar%20IM_redacted_0.pdf

fundamental de a asigura că măsurile cu consecințe ample asupra situației procurorilor sunt legale, nu conțin vicii de substanță și se bazează pe decizii obiective și temeinic argumentate.

Cu alte cuvinte, chiar dacă art.7 alin.(3) coroborat cu art.11 alin.(1) lit.g) din Legea nr.3/2016, îi atribuie Procurorului General competența de a stabili și modifica structura sistemului Procuraturii, precum și reședințele, întinderea acestei competențe este limitată de anumite mecanisme de asigurare a echilibrului între interesul managerial și obligația de a respecta independența procurorilor și de protejare a acestora împotriva eventualelor abuzuri.

În atare circumstanțe, *inter alia*, Consiliului Superior al Procurorilor îi revine rolul de a verifica în fiecare caz, dacă remanierele preconizate nu afectează direct sau indirect independența procurorilor sau alte drepturi ale procurorilor asupra cărora se răsfrânge acest proces managerial.

Întru exercitarea rolului de *arbitru asupra echilibrului* între viziunile manageriale ale Procurorului General și interesele legitime și constituționale ale procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor examinând proiectul Conceptului, are obligația pozitivă de a verifica temeinicia propunerilor formulate aferente remanierilor de personal, dar și riscurile impactului acestor remanieri asupra respectării garanțiilor acordate prin lege și Constituție mandantului procurorului.

Pe această dimensiune, Consiliul Superior al Procurorilor își exprimă îngrijorarea referitoare la situația juridică incertă a procurorilor conducători (procurori-șefi și adjuncți ai procurorilor șefi) ai procuraturilor teritoriale, ai căror mandate urmează a fi încetate, înainte de expirarea termenului legal pentru care au fost numiți.

La caz, potrivit proiectului Conceptului, începând cu data de 01.01.2025 o consecință majoră a restructurării procuraturilor teritoriale și organizării potrivit hărții instanțelor judecătorești: în procuraturi teritoriale cu sediul principal în raza sediului central al judecătoriilor și, respectiv, cu oficii în raza sediilor secundare ale judecătoriilor, constă în încetarea mandatelor a 22 de procurori conducători (21 de procurori-șef și 1 adjunct al procurorului-șef), indiferent de termenul de executare al acestora. Titularilor vizați li se va propune numirea fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Această operațiune de remaniere instituțională implică riscuri serioase de afectare directă a certitudinii juridice a mandatelor titularilor și, prin efectul ricoșeului juridic, asemenea măsuri au potențialul de a afecta securitatea juridică a raporturilor de muncă ale procurorilor.

Or, titularii au ocupat funcțiile vizate în condiții legale, adică urmare a desfășurării unui concurs public, organizat de autoritatea de rang constituțional investită cu asemenea competențe exclusive, potrivit unei proceduri de selecție cu criterii și condiții exprese și clare, obiective, imparțiale și transparente. Mai mult, numirea în funcțiile de referință este rezultatul emanației atribuției constituționale a Consiliului Superior al Procurorilor, care a înaintat propunerea de numire și, competenței Procurorului General prin emiterea actului administrativ individual corespunzător.

Aspectele ce vizează mandatele procurorilor și, respectiv, ale judecătorilor, reprezintă una dintre componentele statutului acestor profesii și, pe cale de consecință,

reprezintă garanția independenței lor, care este menită să asigure o justiție de calitate în beneficiul cetățenilor.

În această ordine de idei menționăm că potrivit avizelor elaborate referitor la standardele de independență a justiției s-a constatat că tocmai caracterul apropiat și complementar al misiunilor judecătorilor și procurorilor, creează cerințe și garanții similare în ceea ce privește statutul și condițiile desfășurării serviciului⁸.

Pornind de la aceste statuări, în textul prezentei hotărâri se vor face referiri la avizele ce vizează activitatea procurorilor și judecătorilor, cu mențiunea că se consideră a fi echivalente pentru ambele profesii.

Comisia de la Veneția, în Avizul său privind proiectul de modificare și completare a Codului juridic al Armeniei (*durata mandatului președinților de instanțe*)⁹ s-a exprimat după cum urmează, referitor la propunerea de încetare a mandatului președinților de instanțe numiți pe o perioadă nelimitată: „47.[...] este în interesul menținerii independenței sistemului judiciar și al unei bune administrări a justiției ca judecătorii să fie protejați împotriva revocărilor arbitrare și împotriva ingerințelor în exercitarea funcțiilor pe care le dețin.”

„49. S-ar putea argumenta că președinții instanțelor care au fost deja numiți în funcție până în momentul pensionării au dreptul să aibă așteptări ca postul lor să nu facă obiectul unei noi nominalizări și ca mandatul să nu le fie revocat înainte de a împlini vârsta de pensionare.”

„53. [...] După cum s-a menționat deja, dispozițiile propuse ar putea da impresia că vizează doar înlocuirea radicală a anumitor magistrați. Această impresie este evident contrară principiului independenței stemului judiciar.”

Aceeași optică este menținută în §97 din Avizul comun al Comisiei de la Veneția și al Direcției pentru Drepturile Omului din cadrul Directoratului General pentru Drepturile Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei referitor la proiectul de Lege de modificare a Legii organice privind instanțele de drept comun din Georgia¹⁰, care statuează că „[...] În plus, deși mandatul președinților de instanțe este în prezent limitat la 5 ani de la momentul nominalizării, s-ar putea considera că aceștia au așteptări legitime ca nominalizarea lor anterioară să nu se încheie înainte de sfârșitul mandatului de 5 ani prevăzut de legea organică. Schimbarea radicală a președinților de instanțe ar putea da impresia că dispozițiile tranzitorii sunt motivate numai de dorința de a permite această schimbare, ceea ce ar putea submina încrederea justițiabililor în justiție.”

Linia de argumente invocate poate fi urmărită în jurisprudența Curții europene a drepturilor omului, în acest sens fiind relevante constatările din *Cauza Baka împotriva Ungariei* (MC), din 23.06.2016 (cererea nr. 20261/12).

Raportând constatările înserate *supra* la speța examinată, reținem că procurorii conducători care au obținut un mandat legal au dreptul să aibă așteptări justificate și legitime ca funcția deținută de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef să nu facă obiectul unor remanieri, iar mandatul acestora să nu se încheie înainte de termenul legal

---

⁸ Avizul nr.9(2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni „Carta de la Roma”, pct.53 din nota explicativă; Avizul Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni nr.13(2018) „Independența, responsabilitatea și etica procurorilor” §14

⁹ adoptat în cursul celei de-a 99-a sesiuni plenare, Veneția, 13-14 iunie 2014, CDL-AD(2014)021

¹⁰ adoptat în cadrul celei de a 100-a sesiuni plenare, 10-11 octombrie 2014, CDL-AD(100)031

de 5 ani pentru care au fost numiți. Faptul că această încetare anticipată a mandatelor rezultă dintr-o schimbare de model instituțional nu o poate face compatibilă cu securitatea mandatului și independența procurorului.

În caz contrar există pericolul creării impresiei că remanierele propuse vizează doar înlocuirea procurorilor șefi, care ar putea fi în măsură să submineze independența procurorilor și, într-un final, chiar și încrederea justițiabililor în justiție.

Pe de altă parte recunoaștem și înțelegem că încetarea mandatelor procurorilor conducători nu se poate justifica decât prin motive imperative, de o urgență care ar putea întemeia o ingerință atât de vastă în securitatea mandatelor, însă, în asemenea cazuri trebuie prevăzute măsuri tranzitorii, care să permită asigurarea respectării duratei acestor mandate.¹¹

Deci, analizarea sub toate aspectele a situației juridice create urmare a reorganizării propuse și luarea în calcul a tuturor soluțiilor alternative este de responsabilitatea autorității publice inițiatore a procesului de reorganizare. Ideea respectivă este fundamentată de constatarea instanței de judecată națională, care în contextul examinării unui litigiu de muncă a subliniat că atunci când o autoritate publică decide reorganizarea internă, aceasta are obligația de a respecta drepturile angajaților săi, inclusiv dreptul la stabilitate în muncă. Or, înainte de a lua măsuri care ar putea afecta raporturile de serviciu ale angajaților, autoritatea trebuie să examineze toate opțiunile disponibile pentru transfer al angajaților în alte funcții compatibile cu calificările și experiența lor profesională.¹²

Într-o altă ordine de idei, în proiectul Conceptului se face referire că „în rezultatul reorganizării, mandatul procurorilor-șefi și ai adjuncților acestora urmează să expire de drept la 01 ianuarie 2025, iar toate funcțiile de conducere vor fi disponibilizate. Totodată, pentru a respecta anumite garanții, la încheierea mandatelor de procurori-șef al Procuraturii și cel de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii, acestora li se va propune numirea fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.”

Notăm că în accepțiunea art.25 alin.(4) din Legea nr.3/2016, mandatul de procuror-șef al procuraturii, cel de adjunct al procurorului-șef al procuraturii, cel de procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale și cel de adjunct al procurorului-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale este de 5 ani. Aflarea în aceeași funcție a acestora nu poate depăși 2 mandate consecutive. La încheierea mandatului, persoanei i se propune numirea, fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Situația descrisă de legiuitor în textul normativ în speță se referă la regula de încetare a mandatului procurorului conducător – la încheiere, adică în cazul expirării termenului de 5 ani pentru care acesta a fost numit. Totodată, legiuitorul a prevăzut în art.57 și 58 din Legea anterioară condiții de încetare a raporturilor de serviciu a procurorilor în circumstanțe ce nu depind de voința părților, precum și în cazul eliberării din funcție, care atrag ca consecință încheierea mandatului procurorului conducător.

---

¹¹ A se vedea Decizia Comisiei Europene împotriva Ungariei din 8 aprilie 2014 (cauza C-288/12), §61

¹² A se vedea hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 27.12.2023 pe dosarul nr. 3-455/2023

Prin urmare, încheierea mandatului în legătură cu una din condițiile expuse mai sus, atrage garanția stabilită și anume de propunerea de numire, fără concurs, în una din funcțiile vacante de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef.

Reorganizarea procuraturilor teritoriale nu se încadrează în marja regulii înserate în art.25 alin.(4) din Legea nr.3/2016, aceasta fiind o situație excepțională, care, în opinia noastră, atrage inevitabil aplicarea garanțiilor prevăzute de legislația muncii în cazul reorganizării unității, prevăzute în art.197¹ coroborat cu art.88 din Codul muncii și, respectiv, aplicarea dreptului preferențial la menținerea la lucru în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal, statuat în art.183 din același cod.

Altfel spus, procurorilor conducători ale căror mandate încetează în condiții excepționale – de reorganizare a unității în care activează, urmează a le fi propuse funcții echivalente cu respectarea dreptului preferențial amintit mai sus.

În egală măsură, la examinarea situațiilor juridice de incertitudine în care este plasat procurorul al cărui mandat de conducător încetează în condiții excepționale, trebuie să se țină cont și de posibilitatea afectării drepturilor salariale, prin reducerea mărimii plății salariale.

Un alt aspect care ar putea suscita unele îngrijorări este faptul că urmare a încetării mandatelor procurorilor conducători vizați, în scopul asigurării managementului eficient al subdiviziunilor teritoriale ale Procuraturii, pentru funcțiile vacante va fi dispus asigurarea interimatelor.

Respectiv, ținând cont pe de o parte că procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare vor fi supuși procurorii care vor acumula cel mai mare punctaj în concursurile desfășurate până la 31 decembrie 2025, inclusiv, pentru funcțiile de procuror conducător ai procuraturilor teritoriale, fapt ce va condiționa perpetuarea interimatelor funcțiilor din sistemul Procuraturii vizate și, pe de altă parte de interimatele dispuse urmare a reorganizării structurii Procuraturii, sunt create premise reale ca începând cu 01.01.2025 toate procuraturile teritoriale din țară să nu fie conduse de procurori-șefi titulari, ci de interimari. Astfel, perspectiva descrisă se determină a fi în măsură să afecteze stabilitatea sistemului Procuraturii și, pe cale de consecință, eficiența activităților desfășurate.

Anvergura remanierilor propuse în proiectul Conceptului solicită o argumentare temeinică bazată pe concluzii veritabile, raportate la circumstanțele factologice și motivate din perspectiva concretă a indicatorilor de performanță.

În acest sens, este recomandat completarea fundamentării juridice cu justificarea concretă a fiecărei remanieri de personal ce urmează a fi operată, astfel încât transferul fiecărei funcții de procuror să fie sprijinită de un studiu și o argumentare sustenabilă din perspectiva volumului de muncă analizat per fiecare unitate de funcție și respectiv, pe subdiviziune teritorială.

Este foarte important procesul de analiză și evaluare a structurii actuale la care se raportează demersul pentru a înțelege care a fost temeiul de inițiere a acestor remanieri, existând stringența explicării valorilor de referință aplicate în fiecare caz separat.

Proiectul Conceptului trebuie să explice cum reducerea unei unități de procuror din subdiviziunile Procuraturii sau din contra mărirea statelor de personal ale acestora va contribui la optimizarea și eficientizarea structurii organizaționale a sistemului

Procuraturii și cum această optimizare nu va avea repercusiuni nefavorabile asupra activității acestor subdiviziuni.

Totodată, printre acțiunile din documentele de politici indicate din care izvorăște necesitatea reorganizării sistemului Procuraturii, se regăsește acțiunea 3.1.2 din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, care prevede reorganizarea sistemului Procuraturii, lit.a) Efectuarea studiului privind amplasarea procuraturilor în scopul consolidării capacităților instituționale și al utilizării eficiente a resurselor disponibile și analiza oportunității optimizării subdiviziunilor ofițerilor de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție potrivit hărții amplasării procuraturilor și a instanțelor judecătorești.

Respectiv, pentru o analiză complexă de fundamentare a proiectului Conceptului, este oportună evaluarea remanierilor propuse prin prisma situației factologice a subdiviziunilor ofițerilor de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție, astfel după cum o cere și acțiunea menționată *supra*.

În alt registru contextual, notăm despre cadrul normativ de specialitate ce vizează modalitatea de elaborare a documentelor de politici, constituit din prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Astfel, autoritatea publică în procesul elaborării documentului de politici publice va ține cont de etapele, precum și de elementele structurale ale acestuia reglementate potrivit pct.34 din Hotărârea antereferită.

De asemenea, menționăm despre oportunitatea unei analize a impactului de reglementare, care ar presupune un proces prin intermediul căruia se determină necesitatea adoptării, aprobării sau emiterii unui act și se identifică, pe baza unei evaluări a problemelor, cea mai eficientă soluție pentru stabilirea obiectivelor, identificarea soluțiilor alternative și estimarea costurilor și a beneficiilor. Scopul analizei impactului de reglementare include asigurarea principiului transparenței decizionale, respectarea intereselor societății, a drepturilor și libertăților ocrotite de lege și conformitatea conceptului cu principiile activității de legiferare. Pe baza analizei impactului de reglementare, urmează să se demonstreze oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor propuse de Procurorul General prin reorganizarea sistemului Procuraturii.

În continuarea logicii expunerii, Consiliul Superior al Procurorilor examinând cu multă prudență și interes profesional proiectul Conceptului, expune punctual următoarele propuneri și recomandări pentru a fi luate în considerație în procesul de definitivare a acestuia.

1. Cu referire la argumentarea invocată aferent necesității fuzionării prin absorbție a Procuraturii raionului Basarabească cu Procuratura raionului Cimișlia, din care se deduce că serviciul audienței cetățenilor *nu este specific atribuțiilor Procuraturii și nu este utilizat constant de cetățeni* (pag.10), propunem revizuirea acesteia or, audiența justițiabililor este o parte componentă a principiului accesului la justiție și transparenței, principii care stau la baza statului de drept și nu pot fi neglijate în activitatea Procuraturii. Concomitent, datele statistice referitoare la numărul persoanelor primite în audiență nu pot fi considerate suficiente pentru operarea modificărilor la care se face referință, deoarece informația prezentată vizează doar anii 2023 și semestrul I

anul 2024, fapt care, prin definiție, nu poate să fundamenteze o soluție de anvergură, precum cea care a fost propusă, în această speță.

2. Concluzia expusă în Concept (pag.12) precum că, Procuratura UTA Găgăuzia nu se reorganizează, aceasta fiind deja supusă reorganizării este eronată în măsura în care în continuarea expunerii de mai sus se justifică necesitatea aferent fuzionării prin absorbție a oficiilor structurale Oficiul Central (Comrat), Oficiul Ceadâr-Lunga și Oficiul Vulcănești cu Oficiul Central, formând Procuratura UTA Găgăuzia, cu sediul în mun. Comrat, demonstrează elocvent o reorganizarea structurală. Subsecvent, în acest context, relevant este de specificat că, potrivit organigramei din Anexa nr.1 la Regulamentul Procuraturii¹³, precum și Regulamentului Procuraturii unității teritoriale autonome Găgăuzia (Găgăuz-Yeri)¹⁴, Procuratura UTA Găgăuzia include următoarele subdiviziuni structurale: a) Oficiul Central (cu sediul în municipiul Comrat); b) Oficiul Comrat (cu sediul în municipiul Comrat); c) Oficiul Ceadâr-Lunga (cu sediul în orașul Ceadâr-Lunga); d) Oficiul Vulcănești (cu sediul în orașul Vulcănești). În condițiile date, se impune necesitatea specificării exacte a tuturor oficiilor teritoriale, ce vor fi fuzionate cu Oficiul Central (mun. Comrat).

3. Sugerăm revederea mențiunii că *la momentul actual sediul Anenii Noi al judecătoriei Căușeni este activ și va fuziona prin absorbție cu judecătoria Căușeni de la 01.01.2025* (pag.13), prin racordarea la art.2 alin.(2¹) din Legea nr.76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, potrivit căruia „Prin derogare de la prevederile alin.(2), sediul din Bender (Varnița) al Judecătoriei Căușeni își continuă activitatea până la 31 decembrie 2030.”.

Totodată, la fuzionarea Procuraturii municipiului Bender prin contopire cu Procuratura Anenii-Noi, se va ține cont de prevederile art.5 din Legea nr.173/2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria), conform cărora judecătoriile, organele procuraturii, Direcția Serviciului de Informații și Securitate și Direcția Afacerilor Interne ale Transnistriei sunt părți componente ale sistemului unic de instanțe judecătorești și ale sistemului unic de organe de drept ale Republicii Moldova și își desfășoară activitatea de îndeplinire a justiției, de asigurare a ordinii de drept și a securității statului în baza legislației Republicii Moldova.

Astfel, statul are obligația pozitivă de a efectua toate acțiunile posibile în investigarea obiectivă a infracțiunilor pe teritoriul localităților din stînga Nistrului și municipiul Bender, obligație constatată și de Curtea europeană a drepturilor omului în cauza Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei „[...]”, chiar și în absența unui control efectiv asupra regiunii transnistrene, Moldova mai are și obligația pozitivă conform articolului 1 al Convenției de a lua măsuri de ordin diplomatic, economic, juridic sau de alt gen, care îi stau în puteri și sunt în conformitate cu dreptul internațional, pentru a asigura reclamanților drepturile acestora garantate de Convenție.”¹⁵

În aceste circumstanțe, Consiliul Superior al Procurorilor susține necesitatea menținerii competențelor Procuraturii Anenii-Noi în această regiune specifică, din perspectiva în care infrastructura materială a acesteia este în măsură să asigure

¹³ Aprobare prin Ordinul Procurorului General interimar nr.33/3 din 03.05.2022,

¹⁴ Aprobare prin Ordinul Procurorului General nr.46/28 din 30.11.2016

¹⁵ Cauza Ilașcu și alții c. Moldovei și Rusiei, cererea nr. 48787/99, 08.07.2004, §331

funcționalitatea ambelor sedii (Anenii Noi și municipiul Bender), fără cheltuieli suplimentare.

4. În tabelul ce reflectă structura internă, reședințele și statele de personal al procuraturilor teritoriale, la Procuratura municipiului Chișinău, necesită concretizare una unitate adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Rîșcani, de la pct.1.5 în raport cu numărul de unități indicate pentru funcțiile de referință per fiecare oficiu existent de la pct.1.4.

5. Nu reprezintă un argument forte pentru suplinirea funcțiilor de procuror din Procuratura municipiului Chișinău invocarea aspectului precum că *lipsesc din diverse motive 34 procurori ce constituie 20,33% adică a cincea parte din funcțiile de procuror de execuție* (pag. 27), dimpotrivă acesta constituie un dezavantaj în materia argumentată.

Suplimentar, printr-un demers adresat Procurorului General¹⁶ în virtutea rolului constituțional atribuit, Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat efectuarea unor modificări ce vizează Procuratura municipiului Chișinău, care pot fi luate în considerație din perspectiva remanierilor propuse în proiectul Conceptului examinat.

6. Recomandăm reevaluarea sumei care este invocată ca fiind economii acumulate urmare a optimizării funcțiilor manageriale (pag.27), deoarece reprezintă economii doar diferența dintre salariul funcțiilor de procuror conducător și a procurorilor de execuție, în care vor fi transformate acestea. De altfel, din modul de prezentare a tabelului nr.6 la proiectul Conceptului, se deduce concluzia că 22 de funcții din ale căror salarii integrale sunt acumulate economiile indicate vor fi excluse din numărul total de personal al Procuraturii, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.14/2024.

7. Numărul total de funcții de procuror stabilite pentru Procuratura Anticorupție este de 59 de unități, fapt confirmat prin tabelul privind structura internă a acestei procuraturi specializate indicate în proiectul Conceptului. Însă, numărul de referință nu a fost corelat cu propunerea de completare a unităților de procuror din Procuratura Generală din contul a 5 funcții de la Procuratura Anticorupție.

Prin urmare, se va revizui tabelul ce reflectă structura internă a Procuraturii Anticorupție, ținându-se cont de viziunea Consiliului Superior al Procurorilor asupra structurii Procuraturii Anticorupție, expuse în Hotărârea nr.1-56/2024 din 15.02.2024¹⁷.

8. Având în vedere că amploarea reorganizărilor propuse vizează practic toate unitățile sistemului Procuraturii, ar fi rațional includerea în proiectul Conceptului și viziunile aferente Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, pentru alcătuirea unei imagini de ansamblu per întreg sistem al Procuraturii.

9. Propunem revizuirea sintagmei „se transferă către SUP” și argumentarea inserată pentru reorganizarea Serviciului protecției drepturi copii (pag.43), deoarece potrivit structurii interne a Procuraturii Generale prezentate, se deduce concluzia că subdiviziunea în speță își va continua activitatea în componența Secției urmărire penală.

10. Remarca referitoare la imposibilitatea implicării Procurorului General în mod plenar în activitatea unor subdiviziuni (pag.43) se va exclude, pentru că se afectează imaginea instituțională, iar o asemenea motivare nu subzistă criteriilor de motivare obiective.

---

¹⁶ Nr.5-04d/24-1640 din 15.08.2024

¹⁷ cu privire la exprimarea acordului pentru modificarea structurii și statutului de personale al sistemului Procuraturii

11. În raport cu argumentele prezentate în proiectul Conceptului aferent atribuirii a câte 1 funcție de procuror în Secția combatere trafic de ființe umane și Secția asistență juridică și cooperare internațională a Procuraturii Generale, raționamentele expuse nu sunt suficient de motivate. Din acest considerent, se recomandă de a fi realizată o analiză documentată, care să includă indicii statistici cantitativi și calitativi aferent volumului de muncă pentru anul 2023 și semestrul I al anului 2024 pentru fiecare subdiviziune structurală indicată *supra*, raportat la numărul de procurori care au activat și rezultatele activității acestora, pentru a vedea încărcătura și performanța procurorilor, precum și racordarea la realitățile actuale.

12. Mai mult, având în vedere obiectivele expuse în proiectul Conceptului privind realizarea unei optimizări ample a sistemului Procuraturii pentru asigurarea eficienței în activitatea instituțională, se recomandă efectuarea unei analize de ansamblu a atribuțiilor și altor subdiviziuni structurale ale Procuraturii Generale, care în principiu au anumite activități similare și pe unele aspecte se suprapun.

În acest context, relevant este de a se ține cont de Standardele Naționale de Control Intern managerial (*SNCI 2. Funcții, atribuții și sarcini*) conform cărora, entitatea publică oferă angajaților o descriere clară a atribuțiilor și sarcinilor funcționale ale entității.

13. În contextul Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-72/2021 din 24.06.2024 recomandăm examinarea oportunității comasării Secției politici și management al proiectelor cu Secția analiză criminologică și inițiative legislative. Totodată, cu ocazia analizei suplimentare, se vor reevalua atribuțiile celorlalte subdiviziuni ale Procuraturii Generale în vederea reorganizării structurale prin prisma eficienței activității desfășurate.

14. Ținând cont pe de o parte de competențele atribuite Secției combaterea corupției și spălării banilor și, pe de altă parte de ierarhia funcțiilor din sistemul Procuraturii, potrivit căreia procurorul-șef al procuraturii specializate este asimilat adjunctului Procurorului General, se va reanaliza locul acestei subdiviziuni ce se propune a fi instituită în cadrul Procuraturii Generale, în subordinea unui adjunct al Procurorului General.

15. Consemnăm că regulamentele ce urmează a fi emise de procurorii-șefi ai procuraturilor teritoriale în termen de 2 luni de la numirea în funcție, se vor adopta cu respectarea prevederilor art.125¹ din Constituție, în circumstanțele în care transferul procurorilor (dintr-un sediu în altul) nu poate fi efectuat decât în condițiile prescrise de cadrul normativ.

Pe această dimensiune, este important să menționăm că prin demersul din 15.08.2024, adresat Procurorului General (menționat *supra*), Consiliul Superior al Procurorilor a solicitat modificarea ordinului Procurorului General nr.681-p din 15.07.2017 privind structura internă, reședințele și statutul de personal al sistemului Procuraturii, aferent Procuraturii municipiului Chișinău, cu stabilirea exactă a numărului de procurori în fiecare oficiu teritorial al acestei procuraturi.

Potrivit capitolului 4 din Regulamentul Procuraturii municipiului Chișinău¹⁸, atribuțiile procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău denotă că,

---

¹⁸ Aprobata prin Ordinul Procurorului General nr.74/26 din 31.07.2020, în vigoare din 05.08.2020

procurorul-șef repartizează procurorii din subdiviziunile procuraturii municipiului în funcție de necesitatea asigurării funcționării corespunzătoare a procuraturii de specializare, ținând cont de aptitudini, volumul de lucru, experiența profesională, de cazurile de compatibilitate și conflicte de interese.

Consiliul Superior al Procurorilor și-a exprimat îngrijorarea că repartizarea procurorilor pe oficii printr-o dispoziție a procurorului-șef în lipsa consimțământului procurorului, care a parcurs un concurs organizat de Consiliul, conform atribuțiile constituționale, vine în contradicție cu principiul independenței procurorului și a siguranței postului de muncă. Or, instituția transferului procurorilor dintr-o funcție de același nivel sau inferior, se organizează de către Consiliu, în condițiile prevăzute de art.54 din Legea nr.3/2016 și transferul ține de atribuția exclusivă, constituțională a organului de autoadministrare al procurorilor.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor și-a manifestat îngrijorarea că transferul, mutarea, repartizarea procurorilor dintr-un oficiu în altul, reprezintă un transfer în sensul art.125 alin.(3) din Constituție și vizează direct cariera procurorului. Prin urmare, este obligatoriu consimțământul procurorului la operarea unei asemenea mobilități în cariera acestuia și, acest exercițiu, urmează să se desfășoare exclusiv în aria de competențe proprii.

Respectiv, în raport cu Procuratura mun. Chișinău, considerăm oportun de a fi reflectat în Concept aspectele ce țin de stabilirea numărului exact al unităților de personal pentru fiecare oficiu teritorial, similar celorlalte procuraturi teritoriale. Această măsură urmând a fi realizată conform prevederilor art.7 alin.(2) al Legii nr.3/2016, potrivit căruia numărul procurorilor din fiecare procuratură este stabilit de către Consiliul Superior al Procurorilor, la propunerea Procurorului General.

În aceeași ordine de idei, în continuarea măsurii indicate *supra*, considerăm relevant de a recomanda luarea în considerare a regulilor indicate în Normele privind instituirea subdiviziunilor structurale ale autorităților publice, Anexa nr.12 la Hotărârea Guvernului nr.201/2009, conform cărora în subdiviziunea structurală autonomă cu 5-25 de unități de personal se instituie o singură funcție de „șef adjunct”, în cele cu 26-40 de unități de personal se instituie până la 2 funcții de „șef adjunct”, iar în cele cu mai mult de 41 de unități de personal – până la 3 funcții de „șef adjunct”.

16. În contextul intenției de modificare a structurii procuraturilor teritoriale considerăm oportună analizarea aspectului ce ține de revizuirea locului procuraturilor de circumscripție în sistemul Procuraturii, ținând cont și de aspecte referitoare la nivelul de salarizare a procurorilor din subdiviziunile în speță, or, de competența acestora ține reprezentarea învinuirii în instanța de judecată (instanța de apel și recurs, după caz), iar pe cele date în competența procuraturilor specializate în componența grupului de procurori, cu participarea procurorilor procuraturilor specializate, în baza dispozițiilor Procurorului General sau, după caz, a adjuncților Procurorului General. Respectiv, remunerarea acestora, în condițiile în care Procuratura de circumscripție, actualmente, este plasată în arhitectura Procuraturii ca procuratură teritorială, este în măsură să disproporționalizeze calitativ și cantitativ activitatea desfășurată.

În opinia noastră, evoluția cadrului normativ, schimbările normelor ce vizează anumite competențe specializate, evaluările complexe ale activității, acțiunile din documentele de politici, recomandările mecanismelor de monitorizare ar putea

determina modificări de structură în cadrul Procuraturii, însă acestea trebuie să corespundă cerințelor de motivare și să respecte criteriile certitudinii juridice, deoarece în caz contrar sunt lipsite de substanță și reprezintă expresia unei discreții ce nu poate fi justificată.

Luând în considerare cele expuse, în temeiul prevederilor art.7 alin.(2) și alin.(3), art.11 alin.(1) lit.g), art.70 alin.(1) lit.i), art.77 și art.79 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A transmite Procurorului General opinia instituțională asupra proiectului Conceptului privind reorganizarea și optimizarea structurii sistemului Procuraturii, astfel după cum a fost formulată în partea descriptivă a prezentei hotărâri.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriile *Hotărâri și Transparența*.

**Președinte interimar a
Consiliului Superior al Procurorilor**

semnat

Aliona NESTEROV